

ישכרם של כל אלה יקטן למעשה. כוח הקנייה שלהם יצטמצם ב-60% בשנה הר קרובה. האם מעלה מישור על דעתו כי הם ישלימו עם כך, בעיקר כאשר הכנסת כל בעלי ההון והנכסים תגדל באותה עת ב-60%?

הפגיעה בשכירים תבוא גם מכיוון אחר — כתוצאה מן הפגיעה ביצואנים. החרי שוב שפורסם בהעולם הזה (2096) אחרי המהפך הראה כי כדי שיצואן בעל ערך מוסף של 50% יקבל עתה תמורה שווה למה שקיבל שעבר, עם התמריצים, עליו לקבל שער של 15.20 לירות לדולר. מי כאן, שיצואנים בעלי ערך מוסף נמוך יותר, יקבלו מעתה פחות.

אילו זאת היתה כל הבעיה, ניתן היה לפתור אותה על-ידי פיצוי היצואנים עד לרמה שלפני הפיחתה. וזאת על-ידי קביעת שער של 16 לירות לדולר, באמצעות בנק ישראל הקובע ממילא את השער. אולם מסתבר כי חלק ניכר מן היצואנים הצהיר כל הזמן על ערך מוסף לא נכון, וקיבל תמריצים בהונאה ובניגוד לחוק. כל אלה צריכים לקבל עתה כ-20 לירות לדולר כדי לזכות במה שקיבלו קודם לכן בהונאה. מדובר בענפים שלמים כמו טכס טיל, למשל. אנשי הטכסטיל משמיעים קול זעקה מרה ומאיימים בפיתורי 20 אלף עובדים.

ענף נוסף שאנשי טרם הבינו את הפר גיעה בו הוא המלונאות. העיתונות פיר סמה עד כה, כהרגלה, דיברי שטות כאילו עתה ירוויחו המלונאים, שכן התמריץ שי קיבלו היה קטן ממה שיקבלו עתה לפי 15 לירות לדולר. האמת היא שמלונאים רבים הפיקו כסף רב מהונאת הממשלה, על-ידי כך שהצהירו על ישראלים כאילו הם תיירים, וקיבלו תמריצים עבורם. עתה תופסק שיטה זו והמלונאות תיפגע.

בעיקבות צ'ילי וארגנטינה

ע נף אחר שאף הוא טרם עיכל את את משמעות הפגיעה בו הוא ענף היהלומים. עד כה הוא היה מושגת על

לירות. הסיחרור האינפלציוני יגבר שוב ועימו הפגיעה בשכירים. אין ספק כי תוך כמה חודשים תחריף ההתמודדות בין הממשלה לבין השכיר רים ותגיע לרמה שתשים בצל את מהור מות ואדי סאליב. הממשלה תצטרך לבי חור את דרכה, דרך אחת — כניעה לי שכירים. פיצוי השכירים ישים לאל חלק ניכר ממטרות התוכנית הכלכלית. שעיך רה הוא הורדת רמת החיים של השכיר כדי להקטין את הצריכה במשק ולהעשיר את בעלי ההון אותם מייצגים שרי הליכוד. כניעה כזו תביא להודאה בכישלון התוכי נית ולהתפטרות הממשלה או חלק משריה האחרים למהפך.

דרך שניה היא התייצבות כנגד השכיר רים, אפילו באמצעות המשטרה והצבא; דרך זו תוביל את ישראל בעקבות צ'ילי, שאף היא הגשימה הלכה למעשה את עיר קרי תורתו של מילטון פרידמן. דרך ניספת היא הליכה בעקבות ארגנטינה, שי ניסתה לפני שמונה חודשים את הצעות פרידמן, הנהיגה ליברליזציה בפיקוח על המטבע, תוך דפיקת השכירים, בדיוק כמו בישראל.

התוצאות: המטבע הזר ברח החוצה בקצב מוגמר, ההשקעות פחתו בגלל הי אינפלציה והמתחנות בק המוני השכירים לבין השלטון הצבאי גברה.

ממשלת ארגנטינה נאלצה לסגת בה מי תוכנית פרידמן—ארליך ולחזור לשיטת הי פיקוח והשער הקבוע של הפז, וזאת אחרי שנגרמו נזקים רבים למשק. בארגנטינה ניתן היה לעשות זאת בלי התפטרות הי ממשלה, שהרי שם שודרת דיקטטורה צבאית. בישראל קיימת דמוקרטיה פרלמני טרית, לכן נשקפת סכנה לשלטון הליכוד כתוצאה מביטול התוכנית הכלכלית הי חדשה.

דרך אחרונה, שאיש לא רוצה בה אך הנראית כמוצא הטוב ביותר מן הסבך שיתהווה תוך כמה חודשים, היא מלי המה, סיבות היצוגיות לא יחסרו כמו, למשל, פיצוץ ועידת ז'נבה. בתואנה של מצב מלחמתי ניתן לבטל את התוכנית ולמנוע את התקוממות השכירים, שבמצב הכלכלי העלול להיווצר בעוד מיספר חור

היילכו שניים יחדיו? שימחה ארליך ויהושע רבינוביץ

לקראת

הקטסטרופה

דשים, יהיו מאכנים לעלות על בארקות ולסתכן במאסרים כדי לשנות את מדי גיוחה הכלכלית של הממשלה. על כך אפשר יהיה לומר, ברוח דבריו של הוגה הדעות הידוע, פון קלאוובין: המילחמה היא המשך המדיניות הכלכלית — באמצעים אחרים.

יגאל לביב

ישתקו, טועה טעות מרה. קרוב לוודאי כי הממשלה תנסה ללכת לקראת היצור אנים ותוריד את שער הלירה. דבר זה יגרום מייד למכירות נוספות של דולרים על-ידי מחזיקיהם בעיקר בעלי הפיצויים מגרמניה ודומיהם. האוחזים ב-1.27 מילי יארד דולר, על מכירתה של 100 מיליון דולר, יורמו למשק 170 עד 200 מיליון

תוצאה מהתייקרות מחירי היהלומים המי לוטשים. בעוד חודש, כאשר יצטרכו לרר כוש הקצבה נוספת של יהלומיגלם במי חיר החדש, יתעוררו היהלומנים בקול זעקה רמה. פגיעות אלה בתעשיית היצוא תגרומנה לסגירת מופעלים ולפיתורי עובי דים רבים, בעיקר בעיירות הפיתוח. מי שחושב כי היצואנים או השכירים

ערך מוסף שקרי, על מימון ממשלתי זול ועל שימוש בכסף זה לעסקים אחרים מלי בדי יהלומים. כל זה ייפסק עתה. היהלומי גים טרם הגיבו, שכן הם הרוויחו כתוצאה מן הפיחות על המלאי המהווה 80% מי מחיר המוצר. רווח נוסף שלהם בא מי העלאת מחיר יהלומי הגלם השבוע ב-17%. העלאה זו תביא מייד לרווח מקביל, כי

פועלים מכגינים מול פני הכנסת: האם יהיו מחר מאחרי סורג ובריח?